

РЕШЕНИЕ

№ 65

гр. Елин Пелин, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЕЛИН ПЕЛИН, IV СЪСТАВ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Петко Р. Г.

при участието на секретаря Цветанка Анг. Николова
като разгледа докладваното от Петко Р. Г. Гражданско дело №
20231820100289 по описа за 2023 година

Предявени са искове с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 240 ЗЗД вр. чл. 79 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

Делото е образувано по искова молба на „ЕОС МАТРИКС“ ООД, ЕИКсъс седалище и адрес на управление гр. София, ж.к. Малинова долина, ул. „Рачо П. – Казанджията“ № 4-6 срещу В. П. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. Елин Пелин, ул. „Тодор Каблешков“ № 8, с която се иска на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 240 ЗЗД вр. чл. 79 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД признаването за установено, че дължи сумата от: 3138,12 лева – главница по договор за потребителски кредит № FL491614 от 27.08.2009 г.; ведно със законната лихва за забава върху главницата от подаване на заявлението до окончателното изплащане на сумата.

Претендират се и съдебни разноски. Твърди се, че на 27.08.2009 г. в гр. Ботевград е сключен договор за потребителски кредит № FL491614 между „Юробанк И Еф Джи България“ АД (с настоящо наименование „Юробанк България“ АД), ЕИК 000694749, в качеството му на кредитор и В. П. Г. в качеството му на кредитополучател. По силата на договора кредиторът предоставил на кредитополучателя паричен кредит в размер на 3180 лева, а сумата е усвоена от кредитополучателя според банково бордеро № 7179977/27.08.2009 г. Предоставената в заем сума се олихвява с лихвен процент, подробно определен в чл. 3 от Договора. С подписването на договора ответникът се е задължил да погасява задължението си по кредита на 120 месечни вноски с краен падеж 27.08.2019 г. През първите дванадесет месеца от договорния период кредитополучателят дължал месечни вноски в размер на 45,62 лв., а след първите дванадесет месеца вноски в размер на 54,49 лв., както и последна изравнителна

вноска в размер на 55,59 лв., съгласно чл. 7 от договора и приложения като доказателство към исковата молба погасителен план. След усвояване на кредита, кредитополучателят не изпълни поетите договорни задължения към „Юробанк И Еф Джи България“ АД ЕИК 000694749, като останала непогасено задължение по кредита в размер на 3720,12 лв., от които: 3138,12 лв. - главница и договорна лихва - 582 лв. Кредитът станал изцяло изискуем с изтичане падежа за внасяне и на последната погасителна вноска на 27.08.2019 г. На основание сключен договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 18.01.2016 г. и приложенията към него процесното вземане било изкупено от „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД. На адреса на длъжника било изпратено уведомление по смисъла на чл. 99 от ЗЗД за извършената цесия с изх. номер 736/28.10.2022 г., изходящо от цедента, което според задължителната съдебна практика, материализирана в Решение № 123/24.06.2009 г. по т.д № 12/2009г. на II т.о на ВКС, Решение № 3 от 16.04.2014 г. на ВКС по т.д № 1711/2013 г., I т.о., съставлявало надлежно съобщаване за цесията. Съгласно т.5.1.1 от договор за продажба и прехвърляне на вземания и приложени изрични пълномощни цесионерът - „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД е упълномощен от цедента „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, да извършва уведомяване от името и за сметка на цедента. Сочи се, че по отношение на претендираната в заповедното производство договорна лихва ищецът оттегля иска си на основание чл. 232 ГПК.

Препис от исковата молба и приложенията към нея са връчени на ответника В. П. Г., като в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор, в който се твърди неоснователност на исковете. Твърди се, че ответникът не бил уведомен за извършената цесия. Твърди се, че от представените доказателства не се установява прехвърлянето от „Юробанк България“ АД на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД на претендираното с исковата молба вземане. Ответникът оспорва да е сключвал договор за потребителски кредит № FL491614 и е усвоил сумите по него. Прави се възражение за изтекла погасителна давност за вноските за периода от 27.03.2018 г. до 27.08.2019 г.

В съдебно заседание ищецът не се представлява. По делото са представени писмени становища.

В съдебно заседание ответникът В. П. Г. чрез процесуалния си представител адв. Радулова-Карлова оспорва иска. Твърди се, че ищецът не е доказал, че е активно легитимиран и в негова полза има прехвърляне на вземането от Юробанк. Твърди се, че в договора за потребителски кредит се сочи, че става предсрочно изискуем при непогасена вноска без да е необходимо каквото и да е волеизявление на страните.

Съдът, като взе предвид направените искания и доводи, прецени поотделно и в тяхната съвкупност събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Установява се от приложеното ч. г. д. № 1383/2022 на РС Елин Пелин, че след подадено заявление на 30.12.2022 г. е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 6/ 03.01.2023 г., с която е разпоредено длъжникът В. П. Г. да заплати сумата от: 3138,12 лева – главница по договор за потребителски кредит от 27.08.2009 г.; 582 лева,

договорна лихва; ведно със законната лихва за забава върху главницата от подаване на заявлението до окончателното изплащане на сумата. Заповедта е връчена на ответника на 11.01.2023 г., а на 12.01.2023 г. е подадено възражение срещу заповедта. Със съобщение, получено на 06.02.2023 г., е указано на ищеца, че може да предяви иск за установяване на вземането си срещу ответниците. На 06.03.2023 г. в срока по чл. 415 ГПК ищецът е подал по пощата исковата молба, по която е образувано настоящето производство.

Видно е от Договор за потребителски кредит № FL491614 / 27.08.2009 г., че същият е сключен между „Юробанк И Еф Джи България“ АД и В. П. Г., по силата на който дружеството му отпуснало кредит в размер на 3180 лв. и сумата е усвоена от ответника по негова банкова сметка. Ответникът се задължил да погасява задължението си общо на 120 месечни анюитетни вноски, в размер на 45,62 лв. през първата година и 55,08 лева за всяка следваща година, с краен срок на погасяване на кредита 27.08.2019 г.

Видно е договор за цесия от 18.01.2016 г., че цедентът „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД (прехвърлител) е прехвърлил цесионера „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД (приобретател) процесното вземане, тъй като е Приложение към договора за цесия е описан и процесния договор за кредит, като е отразена дата на сключването му, трите имена и ЕГН на длъжника, а именно - № FL491614 / 27.08.2009 г. с длъжник В. П. Г., ЕГН ***** с обща дължима сума в лева към 31.12.2015 г. 3720,12 лева и както следва: Главница - 3138,12 лева; Лихви - 467,00 лева; Такси и разноски - 115,00 лева и крайна дата на издължаване – 27.08.2019 г. Налице е потвърждение на извършената цесия, както и пълномощно, по силата на което адвокатското дружество „Иванов и Денев“ е надлежно упълномощено от цедента и от цесионера да връчва уведомления по чл. 99, ал. 3 ЗЗД, както и други документи, свързани с прехвърлените вземания. Няма данни за обявяване на предсрочна изискуемост, поради което вземането е станало изискуемо в пълен размер, поради определения в договора краен срок за издължаване (27.08.2019 г.).

Установява се от заключението на съдебно счетоводна експертиза на вещото лице Р. К. С., които съдят кредитира като пълно и компетентно, че сумата от 3180 лева по Договор за потребителски кредит № FL491614 е усвоена от кредитополучателя и преведена по банкова сметка с титуляр В. П. Г., с IBAN: BG 33 WPBI 7939 10 77315201 на 27.08.2009 година от „Юробанк И Еф Джи България“ АД (с настоящо наименование „Юробанк България“ АД). Платените суми от Кредитополучателя - В. П. Г. към „Юробанк България“ АД за погасяване на кредита са в общ размер на 150,48 лева (сто и петдесет лева и четиридесет и осем стотинки) и са както следва: 27.09.2009 година - 70,48 лева (наличност по сметка) и на 12.11.2009 година - 80,00 лева. В системата на кредитора - „Юробанк България“ АД са погасени задължения в общ размер на 150,48 лева (сто и петдесет лева и четиридесет и осем стотинки) по пера както следва: Главница-41,88 лева; Договорна (възнаградителна) лихва - 98,47 лева; Лихва (неустойка) - 0,13 лева; Месечни такси - 10,00 лева. В периода след датата на цесията 18.01.2016 г. към кредитора „ЕОС Матрикс“ ЕООД не са извършвани плащания от В. П. Г. за погасяване на кредита. Вземанията от Кредитополучателя - В. П. Г. в общ размер на 3720,12 лева са прехвърлени на „ЕОС Матрикс“ ЕООД по силата на сключен

Договор за прехвърляне на вземания (цесия) от 18.01.2016 г. и приложенията към него и са както следва: Главница - 3138,12 лева; Лихви - 467,00 лева; Такси и разноси - 115,00 лева. Размерът на непогасената главница от Кредитополучателя - В. П. Г. по Договор за потребителски кредит № FL4916146 от 27.08.2009 г. към момента на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК пред РС - Елин Пелин - 30.12.2022 г. е в размер на 3138,12 лв. Съгласно разпоредбата на чл. 111, б. „в“ от ЗЗД вземанията за лихви се погасяват с изтичането на тригодишна давност. Исковите предмет на делото са предявени на 30.12.2022 г. (в деня на депозиране на заявлението), поради което по силата на чл. 111, б. „в“ от ЗЗД към този момент са били погасени вземанията за договорна лихва за периода до 30.12.2019 г. Според вещото лице към момента на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК пред РС - Елин Пелин - 30.12.2022 г. са погасени по давност възнаградителните лихви по всички погасителните вноски с падеж преди 30.12.2019 г. т.е. няма дължима от ответника договорна лихва. Задължението на Кредитополучателя - В. П. Г. по Договор за потребителски кредит № FL491614 от 27.08.2009 г. към момента на изготвяне на заключението - 14.02.2024 г., е общ размер на 3 583,37 лв. от които: Главница 3138,12 лева и законна лихва за забава (30.12.2022 г. - 13.01.2024 г.) 445,25 лева. Законната лихва за забава, изчислена върху сумата от 3 138,12 лв. за периода от 30.12.2022 г. - датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК до 14.02.2024 г. - датата на изготвяне на експертизата възлиза в общ размер на 445,25 лева

С оглед на така приетото за установено от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Съдът е сезиран с установителен иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК във връзка с чл. 415, ал.1 ГПК за установяване съществуване на вземането, който се предявява от кредитора след възражение от страна на длъжника. В това производство съдът установява дали вземането съществува, неговия размер и дали е изискуемо към датата на подаване на заявлението. В тежест на ищеца е да докаже факта, от който произтича вземането му, а на ответника – фактите, които го погасяват, изключват или унищожават. С доклада по чл. 146 ГПК в тежест на ищеца е възложено да докаже: наличието на договор за потребителски кредит, пълно и точно изпълнение на задълженията по него и предаването на парите на другата страна, прехвърлянето на вземането с договор за цесия, уведомяването за извършените цесии, степента на неизпълнението на ответника и размера на дължимите от ответника суми.

Предявеният иск е допустим с оглед наличието на правен интерес за ищеца да установи вземането си след подадени от ответниците възражения.

От представените писмени доказателства се установява, че е сключен процесният договор за потребителски кредит № FL491614 / 27.08.2009 г. В Приложение към договора за цесия е описан и процесния договор за кредит, като е отразена дата на сключването му, трите имена и ЕГН на длъжника. Налице е потвърждение на извършената цесия, както и пълномощно, по силата на което адвокатското дружество е надлежно упълномощено от цедента и от цесионера да връчва уведомления по чл. 99, ал. 3 ЗЗД, както и други документи, свързани с

прехвърлените вземания. Доколкото липсват твърдения и доказателства ответникът да има и друг сключен с банката договор за кредит от същата дата и предвид приетото по делото заключение на съдебно – счетоводната експертиза, от което се установява и посочения в приложението номер, съдът приема, че е налице валидно прехвърляне на вземанията по процесния договор за кредит. Вземането по договора за кредит е било прехвърлено с цесия, за която са представени съответните писмени доказателства. Прехвърлянето на вземане (цесията) е договор, с който кредиторът на едно вземане (цедент) го прехвърля на трето лице (цесионер). Договорът за цесия винаги предполага съществуващо вземане, произтичащо от друго правно основание, като вземането преминава върху цесионера в обема, в който цедентът го е притежавал - чл. 99, ал. 2 ЗЗД. Длъжникът по вземането не е страна по цесията. В закона липсва изискване за форма за действителност на цесията. Цесионерът придобива вземането в състоянието, в което то се е намирало в момента на сключването на договора. Заедно с вземането върху цесионера по силата на закона преминават и всички акцесорни права (освен ако е уговорено противното). Обстоятелството, че цесията засяга интересите както на страните по договора, така и на трето лице - длъжника, налага извършването на допълнително действие съобщаване на длъжника за цесията съгласно чл. 99, ал. 3 и 4 ЗЗД. Съобщението е едностранно изявление, с което длъжникът се известява, че вземането на неговия кредитор е прехвърлено на нов кредитор. То е неформално и за да породи действие трябва да бъде извършено от стария кредитор (цедента) - чл. 99, ал. 3 ЗЗД. „Старият“ кредитор е овластил с изрично пълномощно „новия“ от негово име да информира длъжника за сключените цесии, като по смисъла на чл. 99, ал. 4 ЗЗД прехвърлянето на вземането спрямо длъжника има действие от деня, когато то му е съобщено от предишния кредитор. Не съществува законова пречка уведомяването да се направи и от цесионера, когато той е изрично овластен за това, както е станало тук, доколкото не се касае за лично и незаместимо действие. Депозирането на искова молба от цесионера придружена с документи, обективиращи цесията, вкл. и уведомление до длъжника, следва да се счита за валидна форма на предявяване на цесията спрямо длъжника, както когато то е направено лично от цедента, така и когато е направено от трето, упълномощено от цедента лице, като няма пречка това лице да е и цесионерът, тъй като не се касае за лично непрехвърлимо действие, което може да бъде извършено само и единствено от стария кредитор. С оглед практиката на ВКС (Решение № 3 от 16.04.2014 г. на ВКС по т. д. № 1711/2013 г., I т. о., ТК, Решение № 78 от 9.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 2352/2013 г., II т. о., ТК) следва да се приеме, че ответникът като длъжник е уведомен за извършената цесия с приложеното към исковата молба уведомление за извършено прехвърляне на вземания, връчено му на особения представител заедно с преписа от исковата молба със съобщението по чл. 131 ГПК. От всичко изложено дотук, в конкретния случай се налага извода за това, че цесията е валидно противопоставима на ответника и легитимира ищеца като надлежен кредитор на дълга по кредита, който има правото да претендира търсените суми в качество на цесионер. Следва да се отбележи, че уведомяването на длъжника няма отношение към валидността на цесионния договор, а има отношение за момента, от който новия кредитор може да поиска изпълнение на вземането си като насочи претенцията си към вече уведомления длъжник.

Неоснователни са възраженията на ответника за изтекла погасителна давност по отношение на сумите с настъпил падеж преди 5 години. В случая давността за вземането на ответника за главницата на дълга е общата петгодишна давност. Не може да се сподели становището, че вземанията, произтичащи от банкови кредити, са периодични вземания по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Периодични са паричните вземания, които възникват от общ правопораждащ факт, падежът на отделните вземания настъпва през предварително определени интервали от време и размерите на отделните вземания също са предварително определение или определяеми (така ТР № 3/2011 г. на ОСГТК на ВКС). При периодичните вземания обаче става въпрос за отделни вземания, които отговарят на посочените характеристики. Именно такова е положение при вземанията за наем и за лихви, които са изрично посочени в чл. 111, б. „в“ ЗЗД, както и при вземанията на топлофикационни, електроснабдителни и водоснабдителни дружества, както и на доставчици на комуникационни услуги, които са посочени като примери за периодични вземания в ТР № 3/2011 г. на ОСГТК на ВКС. При всички тези вземания е налице общ правопораждащ факт за всяко едно вземане, но отделното вземане възниква с изтичането на определен период от време - всеки месец при комуналните плащания и при наема, уговорен по месеци, или след изтичане на съответния период, за който е уговорена лихвата (ден, месец, година и т.н.). Преди изтичането на съответния период не само не настъпва падежът на вземането, но то и не възниква. При банковите кредити обичайно се уговаря погасителен план, който най-често предвижда погасяване на части от кредита през всеки месец. В този случай обаче не са налице отделни вземания, чиято изискуемост да настъпва всеки месец. Налице е едно вземане на банката за цялата сума на предоставения кредит. На това вземане съответства задължението на заемателя да върне кредита - отново едно единно задължение. Както посочва и чл. 430, ал. 1 ТЗ, с договора за банков кредит банката се задължава да отпусне на заемателя определена парична сума за определен период от време, а заемателят да я върне след изтичане на периода. При това положение падежът на вземането на банката по този договор е крайната дата, до която според погасителния план към договора следва да се върне целият кредит. Заплащането на кредита на вноски е форма на издължаването на кредита на части, която по своята същност представлява разсрочване на задължението, подобно на това, което страните могат да договорят за всяко едно делимо вземане (напр. плащане на цената по договор за продажба на части), а също така може да бъде постановено от съда по реда на чл. 241 ГПК или в рамките на изпълнителното производство по реда на чл. 454 ГПК. Във всички случаи на разсрочване на плащането вземането остава едно, но се предвижда отделни части от него да се заплащат през определени периоди. Това не означава обаче, че тези части от вземането възникват през определени периоди и именно това е разликата с периодичните вземания. При заплащането на банковия кредит (или на друго парично вземане на части) е налице едно задължение, което е разсрочено и се издължава на части, а не множество отделни задължения, които възникват през определени интервали от време. Единният характер на вземането на банката по договора за банков кредит проличава и от присъщата на този договор възможност да настъпи предсрочна изискуемост на вземането на банката, която може да бъде не само уговорена, но е предвидена при определени предпоставки в закона -

чл. 432 ТЗ. При настъпване на предсрочната изискуемост на кредита се дължи цялата сума на кредита като едно плащане, т.е. едно вземане и едно задължение. В този случай не може да става съмнение, че приложима ще е общата петгодишна давност, тъй като в подобно задължение няма нищо периодично. При това положение не е възможно вземането на банката да се характеризира като периодично или като обикновено еднократно дължимо задължение според това дали е или не е настъпила предсрочна изискуемост на кредита. Следва да се приеме, че вземането на банката по договора за кредит е винаги едно единно вземане. Поради това към него е приложима и общата петгодишна давност.

Редовно възникналото заемно правоотношение валидно обвързва страните и поражда своите правни последици, като с подписване на договора ответникът се е съгласил с всички негови клаузи, приел ги е, а и предварително още към момента на сключването е бил наясно с крайната сума, която ще дължи по отпуснатия му заем. Установява се от съдебно-счетоводната експертиза, че длъжникът е извършвал плащания по кредита, от което може да се направи извод, че се е съгласил с условията на договора, като частично ги е изпълнявал. Договорът е с краен падеж, който е настъпил на 27.08.2019 г., а с това и изискуемостта на всички задължения, като сумата по исковата молба за остатъчна главница лева се явява дължима на основание настъпил падеж и неплащане в срок.

Установява се от съдебно-счетоводната експертиза, че размерът на непогасената главница от кредитополучателя В. П. Г. по Договор за потребителски кредит № FL4916146 от 27.08.2009 г. към момента на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК пред РС - Елин Пелин - 30.12.2022 г. е в размер на 3138,12 лв.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен в пълния предявен размер.

Съгласно т. 12 от ТР № 4/18.06.2014 г. на ВКС, ОСГТК, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските, както в исковото, така и в заповедното производство. Направените от ищеца разноски са: 74,40 лв. за държавна такса в заповедното производство; 50 лв. юрисконсултско възнаграждение в заповедното производство; 62,76 лв. за държавна такса в исковото производство; 400 лв. за вещо лице.

С оглед на изложеното съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че В. П. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. Елин Пелин, ул. „Тодор Каблешков“ № 8 дължи на „ЕОС МАТРИКС“ ООД, ЕИК със седалище и адрес на управление гр. София, ж.к. Малинова долина, ул. „Рачо П. – Казанджията“ № 4-6, сумата от: 3138,12 лева – главница по договор за потребителски кредит № FL491614 от 27.08.2009 г.; ведно със законната лихва върху главницата от подаване на заявлението на 30.12.2022 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА В. П. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. Елин Пелин, ул. „Тодор Каблешков“ № 8, да заплати на „ЕОС МАТРИКС“ ООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление гр. София, ж.к. Малинова долина, ул. „Рачо П. – Казанджията“ № 4-6, направени разноси по делото: 74,40 лв. за държавна такса в заповедното производство; 50 лв. юрисконсултско възнаграждение в заповедното производство; 62,76 лв. за държавна такса в исковото производство; 400 лв. за вещо лице.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Софийския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Елин Пелин: _____